

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 15 września 2014 r. (...) Oddział w C. odmówił K. K. prawa do zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu rodzicielskiego od 30 lipca 2014 r. do 27 stycznia 2015 r. Jako podstawę prawną zaskarżonej decyzji organ rentowy wskazał art. 29 ust. 5 i 5a ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 159) art. 182^{1a} § 1k.p. oraz z § 18 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 02 kwietnia 2012 r., w sprawie określenia dowodów stanowiących podstawę przyznania i wypłaty zasiłków z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2012 r., poz. 444 t.j.)

W odwołaniu od powyższej decyzji K. K. wniosła o jej zmianę i przyznanie prawa do zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu rodzicielskiego od 30 lipca 2014 r. do 27 stycznia 2015 r. W uzasadnieniu wskazała, iż nie ponosi winy za niezachowanie terminu przewidzianego na złożenie wniosku o zasiłek macierzyński za okres urlopu rodzicielskiego.

Wyrokiem z dnia 26 lutego 2015 r. wydanym pod sygn. akt IV U 1460/14 Sąd Rejonowy dla Krakowa – Nowej Huty w Krakowie zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. z dnia 15 września 2014 r. w ten sposób, iż przyznał odwołującej się K. K. prawo do zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu rodzicielskiego od 30 lipca 2014 r. do 27 stycznia 2015r.

Powyższy wyrok zapadł w oparciu o następujące ustalenia i rozważania:

Odwołująca się K. K. pobierała zasiłek za okres podstawowego urlopu macierzyńskiego od 29 stycznia 2014 r. do 17 czerwca 2014 r. oraz zasiłek macierzyński za okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego od 18 czerwca 2014 r. do 29 lipca 2014 r.

W dniu 4 września 2014 r. odwołująca się złożyła w ZUS wniosek o udzielenie jej zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu rodzicielskiego w wymiarze 26 tygodni tj. od dnia 30 lipca 2014 r. do 27 stycznia 2015 r. Odwołująca przedmiotowy wniosek złożyła osobiście, gdyż wniosku tego nie złożyła księgowa.

Jako podstawę rozstrzygnięcia Sąd I instancji przyjął art. 29 ust. ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 159) oraz art. 180, 182¹ 182^{1a} ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (tekst jednolity Dz. U. z 1998 r., Nr 21, poz. 94 ze zm.)

Przepisy Kodeksu pracy mówią, iż bezpośrednio po wykorzystaniu urlopu macierzyńskiego pracownik ma prawo do dodatkowego urlopu macierzyńskiego w wymiarze:

- 1) do 6 tygodni - w przypadku, o którym mowa w art. 180 § 1 pkt. 1,
- 2) do 8 tygodni - w przypadkach, o których mowa w art. 180 § 1 pkt. 2-5.

Dodatkowy urlop macierzyński jest udzielany jednorazowo albo w dwóch częściach przypadających bezpośrednio jedna po drugiej - w wymiarze tygodnia lub jego wielokrotności. Dodatkowego urlopu macierzyńskiego udziela się na pisemny wniosek pracownika, składany w terminie nie krótszym niż 14 dni przed rozpoczęciem korzystania z tego urlopu; pracodawca jest obowiązany uwzględnić wniosek pracownika. Natomiast zgodnie z art. 182^{1a} § 1 i 4 kp. bezpośrednio po wykorzystaniu dodatkowego urlopu macierzyńskiego w pełnym wymiarze określonym w art. 182¹ § 1 pracownik ma prawo do urlopu rodzicielskiego w wymiarze do 26 tygodni - niezależnie od liczby dzieci urodzonych przy jednym porodzie. Urlopu rodzicielskiego udziela się na pisemny wniosek pracownika, składany w terminie nie

krótszym niż 14 dni przed rozpoczęciem korzystania z tego urlopu; pracodawca jest obowiązany uwzględnić wniosek pracownika.

Sąd I instancji stwierdził, że pozostawanie w ubezpieczeniu stanowi jedyny warunek przyznania zasiłku macierzyńskiego, natomiast przepisu, który nakłada na pracownika obowiązek złożenia pracodawcy wniosku o dodatkowy urlop macierzyński lub urlop rodzicielski w terminie nie krótszym niż 14 dni przed rozpoczęciem korzystania z niego nie można wyklądać w ten sposób, jak to uczynił to Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C., a mianowicie że od zachowania tego terminu zależy prawo do zasiłku macierzyńskiego.

W ocenie Sądu Rejonowego przepisy Kodeksu pracy stanowią wyłącznie o terminie złożenia pracodawcy wniosku o urlop po to, aby mógł on z wyprzedzeniem odpowiednio zorganizować pracę w swoim przedsiębiorstwie w okresie przedłużającej się nieobecności pracownika. Nie ma tu w żadnym razie mowy o terminie do złożenia wniosku o zasiłek, ani o rygorach niezachowania takiego terminu.

Apelację od powyższego wyroku wniósł Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C., domagając się jego zmiany i oddalenia odwołania w całości.

Apelujący ww. orzeczeniu zarzucił:

- naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 29 ust. 5 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 159) w związku z art. 182^{1a} § 1 i 4 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (tekst jednolity Dz. U. z 1998 r., Nr 21, poz. 94 ze zm.), poprzez ich błędną wykładnię.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. podał, iż wniosek o zasiłek macierzyński za okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego oraz za okres dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego musi zostać złożony przed terminem rozpoczęcia korzystania z tego zasiłku. Natomiast odwołująca przedmiotowy wniosek złożyła po upływie przewidzianych prawem terminów.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

W ocenie Sądu II instancji zarzut przedstawiony w apelacji nie podważył słuszności podjętego przez Sąd Rejonowy rozstrzygnięcia. Dodać należy, że ustalenia stanu faktycznego oraz oceny prawne, poparte zarówno szczegółową wykładnią przepisów prawa stanowiących podstawę rozstrzygnięcia, dokonane i wyrażone w zaskarżonym wyroku, Sąd Okręgowy uważa za własne stad nie widzi potrzeby ponownego ich przytaczania.

Sąd Odwoławczy podziela stanowisko Sądu I instancji, że w ustawie zasiłkowej brak jest terminu do wystąpienia z wnioskiem o zasiłek macierzyński za okres odpowiadający rozmiarem dodatkowemu urlopowi macierzyńskiemu i urlopowi rodzicielskiemu. Uzupełniając rozważania Sądu Rejonowego warto zauważyć, iż w omawianej sprawie zastosowanie będzie miał – w zakresie terminu o wystąpienie o zasiłek macierzyński - art. 67 ustawy zasiłkowej, który przewiduje, że roszczenie o wypłatę zasiłku macierzyńskiego przedawnia się po upływie 6 miesięcy od ostatniego dnia okresu, na który zasiłek przysługuje, a ubezpieczona terminu tego nie przekroczyła.

Należy uznać, iż jedynym warunkiem przyznania zasiłku macierzyńskiego, czy to za okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego czy też za okres dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, jest pozostawanie w ubezpieczeniu społecznym (chorobowym) w relewantnych okresach oraz złożenie wniosku o to świadczenia, natomiast powyższych przepisów nie można wyklądać w ten sposób, iż od zachowania terminów w nich wskazanych zależy prawo do zasiłku macierzyńskiego.

Przepisy Kodeksu pracy – jak słusznie zauważył Sąd meriti -stanowią wyłącznie o terminie złożenia pracodawcy wniosku o urlop po to, aby mógł on z wyprzedzeniem odpowiednio zorganizować pracę w swoim przedsiębiorstwie

w okresie przedłużającej się nieobecności pracownika. Nie ma tu w żadnym razie mowy o rygorach niezachowania takiego terminu.

Mając na uwadze powyższe Sąd II instancji uznał apelację organu rentowego za bezzasadną, opierając się na treści art. 385 kpc., orzekł, jak w sentencji wyroku.